

Eiropas Savienības
Padome

Briselē, 2021. gada 18. februārī
(OR. en)

6296/21

Starpiestāžu lieta:
2021/0033(NLE)

ENV 84
COMER 15
MI 96
ONU 18
CONSOM 41
SAN 73

PRIEKŠLIKUMS

Sūtītājs:	Eiropas Komisijas ģenerālsekretāre, parakstījusi direktore <i>Martine DEPREZ</i>
Saņemšanas datums:	2021. gada 17. februāris
Saņēmējs:	Eiropas Savienības Padomes ģenerālsekretārs <i>Jeppe TRANHOLM-MIKKELSEN</i>
K-jas dok. Nr.:	COM(2021) 63 final
Temats:	Priekšlikums - PADOMES LĒMUMS par nostāju, kas Minamatas konvencijas par dzīvsudrabu Pušu konferences ceturtajā sanāksmē Eiropas Savienības vārdā jāieņem attiecībā uz tādu lēmumu pieņemšanu, ar kuriem konvencijas A un B pielikumu saskaņā ar tās 4. panta 8. punktu un 5. panta 10. punktu groza attiecībā uz dzīvsudrabu saturošiem produktiem un ražošanas procesiem, kuros izmanto dzīvsudrabu vai dzīvsudraba savienojumus

Pielikumā ir pievienots dokuments COM(2021) 63 *final*.

Pielikumā: COM(2021) 63 *final*

Briselē, 17.2.2021.
COM(2021) 63 final

2021/0033 (NLE)

Priekšlikums

PADOMES LĒMUMS

par nostāju, kas Minamatas konvencijas par dzīvsudrabu Pušu konferences ceturtajā sanāksmē Eiropas Savienības vārdā jāieņem attiecībā uz tādu lēmumu pieņemšanu, ar kuriem konvencijas A un B pielikumu saskaņā ar tās 4. panta 8. punktu un 5. panta 10. punktu groza attiecībā uz dzīvsudrabu saturošiem produktiem un ražošanas procesiem, kuros izmanto dzīvsudrabu vai dzīvsudraba savienojumus

PASKAIDROJUMA RAKSTS

1. PRIEKŠLIKUMA PRIEKŠMETS

Šis ir priekšlikums lēmumam par nostāju, kas Minamatas konvencijas par dzīvsudrabu ("nolīgums") Pušu konferences ceturtajā sanāksmē Savienības vārdā jāieņem attiecībā uz iecerētajiem Pušu konferences lēmumiem, ar kuriem groza minētās konvencijas A un B pielikumu. Šajos pielikumos uzskaitīti dzīvsudrabu saturoši produkti un ražošanas procesi, kuros izmanto dzīvsudrabu vai dzīvsudraba savienojumus ("dzīvsudraba procesi"), un uz tiem visiem attiecas vai nu prasība līdz noteiktam termiņam izbeigt to lietošanu, vai dzīvsudraba izmantošanu reglamentējoši noteikumi¹.

2. PRIEKŠLIKUMA KONTEKSTS

2.1. Minamatas konvencija par dzīvsudrabu ("nolīgums")

Nolīgums ir galvenais starptautiskais tiesiskais satvars, kas vērsts uz cilvēka veselības un vides aizsardzību no dzīvsudraba un dzīvsudraba savienojumu antropogēnajām emisijām un noplūdēm gaisā, ūdenī un zemē. Tas aptver visu dzīvsudraba aprites ciklu no primārās dzīvsudraba ieguves līdz dzīvsudraba atkritumu likvidēšanai.

Tas ir spēkā kopš 2017. gada 16. augusta.

Gan Eiropas Savienība ("Savienība")², gan lielākā daļa dalībvalstu³ ir nolīguma puses.

Saskaņā ar nolīguma 4. panta 1. punktu A pielikuma I daļā minētos dzīvsudrabu saturošos produktus (piemēram, dažas kompaktās fluorescences spuldzes) nedrīkst ražot, importēt vai eksportēt pēc norādītā šo produktu izmantošanas beigu termiņa.

Saskaņā ar 4. panta 3. punktu Puses veic pasākumus, lai regulētu dzīvsudraba izmantošanu A pielikuma II daļā uzskaitītajos dzīvsudrabu saturošajos produktos.

Saskaņā ar 5. panta 2. punktu B pielikuma I daļā uzskaitītajos dzīvsudraba procesos (piemēram, hlorā-sārnu ražošanā) dzīvsudraba vai dzīvsudraba savienojumu izmantošana jāpārtrauc līdz pielikumā noteiktajiem beigu termiņiem.

Ievērojot 5. panta 3. punktu, Puses veic pasākumus, lai regulētu dzīvsudraba izmantošanu B pielikuma II daļā uzskaitītajos dzīvsudraba procesos, arī attiecībā uz pāreju uz bezdzīvsudraba procesiem, ja tas ir ekonomiski un tehniski realizējams.

Saskaņā ar 4. panta 4., 7. un 8. punktu un 5. panta 5., 9. un 10. punktu A un B pielikumu līdz 2022. gada 16. augustam pārskata, ņemot vērā Pušu⁴ priekšlikumus par grozījumiem un informāciju, kas nosūtīta par dzīvsudrabu saturošiem produktiem un pieejamajām tehniskajām un ekonomiskajām bezdzīvsudraba alternatīvām, un vienlaikus izvērtējot riskus un ieguvumus videi un cilvēka veselībai.

¹ Šajā dokumentā formulējums "dzīvsudraba izmantošanu reglamentējoši noteikumi" ietver vispārīgas prasības, piemēram, tās, kas noteiktas Minamatas konvencijas par dzīvsudrabu A un B pielikuma II daļā.

² Padomes Lēmums (ES) 2017/939 (2017. gada 11. maijs) par to, lai Eiropas Savienības vārdā noslēgtu Minamatas konvenciju par dzīvsudrabu (OV L 142, 2.6.2017., 4. lpp.).

³ 2020. gada 16. novembrī Minamatas konvenciju par dzīvsudrabu bija ratificējušas 24 dalībvalstis: Austrija, Beļģija, Bulgārija, Čehija, Dānija, Francija, Grieķija, Horvātija, Igaunija, Īrija, Kipra, Latvija, Lietuva, Luksemburga, Malta, Nīderlande, Portugāle, Rumānija, Slovākija, Slovēnija, Somija, Ungārija, Vācija un Zviedrija.

⁴ Šajā dokumentā "Puses" ir Konvencijas par dzīvsudrabu Puses.

26. un 27. pantā ir izklāstīti galvenie noteikumi, arī par to, kādā veidā Pusēm ierosināt nolīguma pielikumu grozījumus, kā arī par grozīto pielikumu pieņemšanu un stāšanos spēkā. Ierosinātie pielikumu grozījumi nolīguma sekretariātam jāpaziņo visām pusēm, un tas darāms vismaz sešus mēnešus pirms nolīguma Pušu konferences, kurā tos ierosināts pieņemt, t. i., šajā gadījumā ne vēlāk kā 2021. gada 1. maijā. Ierosinātos pielikumu grozījumus pieņem saskaņā ar balsošanas kārtību, kas noteikta 26. panta 3. punktā un Lēmumā MC-1/1 par reglamentu, kuru Pušu konference pieņēma savā pirmajā sanāksmē (2017. gada 24.–29. septembrī)⁵.

Pielikuma grozījums attiecībā uz visām Pusēm (izņemot tās, kuras iesniegušas attiecīgu deklarāciju saskaņā ar 30. panta 5. punktu) stājas spēkā vienu gadu pēc tam, kad nolīguma deponitārs ir paziņojis par tā pieņemšanu. Tā kā Savienība šādu deklarāciju nav iesniegusi, uz to attiecas vispārējais noteikums par grozīto vai jauno pielikumu stāšanos spēkā.

2.2. Pušu konference

Pušu konference pilda funkcijas, kas tai noteiktas nolīgumā. Šajā nolūkā tā apsver un veic arī jebkādas darbības, kas var būt vajadzīgas, lai sasniegtu nolīguma mērķus, piemēram, pieņem attiecīgas vadlīnijas.

Saskaņā ar nolīguma 28. pantu un iepriekšminēto Lēmumu MC-1/1 katrai Pusei ir viena balss. Tomēr Savienība, būdama reģionāla ekonomiskās integrācijas organizācija, izmanto tiesības par savā kompetencē esošajiem jautājumiem balsot ar tādu balsu skaitu, kas ir līdzvērtīgs to Savienības dalībvalstu skaitam, kuras ir nolīguma puses. Savienība savas balsstiesības neizmanto, ja savas balsstiesības izmanto kāda no tās dalībvalstīm, un otrādi.

2.3. Paredzētie Pušu konferences akti

Savā trešajā sanāksmē (2019. gada 25.–29. novembrī) Pušu konference pieņēma Lēmumu MC-3/1⁶, ar ko izveido tehnisko ekspertu *ad hoc* grupu, kuras uzdevums ir laikā līdz Pušu konferences ceturtajai sanāksmei turpināt diskusiju par dzīvsudrabu saturošiem produktiem un dzīvsudraba procesiem. Konkrēti, šīs grupas pilnvaras paredz sakārtot un sistematizēt informāciju, ko Puses saskaņā ar nolīguma 4. panta 4. un 7. punktu un 5. panta 4. un 9. punktu iesniegušas par šādu produktu un procesu bezdzīvsudraba alternatīvu pieejamību, tehnisko un ekonomisko realizējamību un riskiem un ieguvumiem videi un cilvēka veselībai.

Ņemot vērā ekspertu darba rezultātus, paredzams, ka ceturajā Pušu konference šajā lietā pieņems vienu vai vairākus lēmumus (“iecerētie akti”).

Ar iecerētajiem aktiem grozīs nolīguma A pielikumu, to papildinot ar dzīvsudrabu saturošiem produktiem, kuriem ir pieejamas ekonomiski un tehniski realizējamās bezdzīvsudraba alternatīvas, kas nav kaitīgas cilvēka veselībai un videi, un kurus pēc izmantošanas beigu termiņa būs aizliegts ražot, importēt un eksportēt, vai kuriem piemēros dzīvsudraba izmantošanu regulējošus pasākumus.

Ar iecerētajiem aktiem grozīs arī nolīguma B pielikumu, tā I daļu papildinot ar dzīvsudraba procesiem, kuriem ir pieejamas ekonomiski un tehniski realizējamās bezdzīvsudraba

⁵ Lēmums MC-1/1 *Reglaments*, UNEP/MC/COP1/Dec. 1, pieejams <http://www.mercuryconvention.org/Meetings/COP1/Decisions/tabid/8648/language/en-US/Default.aspx>.

⁶ Lēmums MC-3/1 *A un B pielikuma pārskatīšana*, UNEP/MC/COP3/Dec. 1, pieejams <http://www.mercuryconvention.org/Meetings/COP3/Decisions/tabid/8654/language/en-US/Default.aspx>.

alternatīvas, kas nav kaitīgas cilvēka veselībai un videi, un kuros pēc izmantošanas beigu termiņa dzīvsudrabu tāpēc vairs neizmantos.

Ar iecerētajiem aktiem grozīs nolīguma B pielikuma II daļu, padarot stingrākus noteikumus, kas reglamentē dzīvsudraba izmantošanu vinilhlorīda monomēra (VCM), nātrija vai kālija metilāta vai etilāta (alkoholātu) un poliuretāna ražošanā, un/vai pielikumā iekļaujot vēl citus dzīvsudraba procesus un ar tiem saistītas dzīvsudraba izmantošanas prasības.

3. SAVIENĪBAS VĀRDĀ IEŅEMAMĀ NOSTĀJA

Savienības mērķis ir gadījumos, kad pieejamas dzīvotspējīgas alternatīvas, pēc iespējas drīzāk izbeigt dzīvsudraba izmantošanu Savienībā un visā pasaulē⁷. Lai šo mērķi sasniegtu, jāizbeidz izmantot dzīvsudrabu saturošus produktus un no dzīvsudraba procesiem jāpāriet uz bezdzīvsudraba procesiem, ja tie ir dzīvotspējīgi, tehniski realizējami un nav kaitīgi cilvēka veselībai un videi.

Pasaules līmeņa progress šā mērķa sasniegšanā palīdzētu sasniegt arī Eiropas zaļā kursa⁸ izvirzīto nulles piesārņojuma mērķi attiecībā uz vidi, kas brīva no toksikantiem. Turklāt tas palīdzētu īstenot 2020. gada ES "Ilgtspēju sekmējošo ķīmikāliju stratēģiju"⁹, kurā Eiropas Komisija attiecībā uz ķīmikāliju pārvaldīšanas pareizību ir apņēmusies saglabāt vadošo lomu starptautiskā līmenī, un tas ietver ES standartu popularizēšanu visā pasaulē.

Nolīguma A pielikums, ar ko nosaka to dzīvsudrabu saturošo produktu sarakstu, kurus nedrīkst ražot, importēt un eksportēt vai kuriem piemēro dzīvsudraba izmantošanas prasības, un šā pielikuma pārskatīšana

Savienības vārdā ieņemamās nostājas pamatā ir turpmāk minētie elementi.

Regulas (ES) 2017/852 par dzīvsudrabu ("Dzīvsudraba regula")¹⁰ II pielikumam, ar kuru transponē nolīguma A pielikumu (konkrēti, tā I daļu), ir plašāka piemērošanas joma nekā nolīgumam – tas aptver lielāku skaitu dzīvsudrabu saturošu produktu (piemēram, podziņelementu baterijas).

Savienības 2020. gada marta pienesumā, kas nosūtīts saskaņā ar Lēmumu MC-3/1¹¹, norādīti vairāki citi dzīvsudrabu saturoši produkti, kuriem ir pieejamas realizējamas un labvēlīgas bezdzīvsudraba alternatīvas. To vidū ir produkti, kurus jau patlaban aizliegts laist iekšējā tirgū

⁷ Sk. [Padomes secinājumus "Pārskats par Kopienas stratēģiju attiecībā uz dzīvsudrabu", 2011. gada 14. marts.](#)

⁸ Komisijas paziņojums (2019. gada 11. decembris) *Eiropas zaļais kurss*, COM(2019) 640 final.

⁹ Komisijas paziņojums (2020. gada 14. oktobris) *Ilgtspēju sekmējoša ķīmikāliju stratēģija: ceļā uz vidi, kas brīva no toksikantiem* (COM(2020) 667 final).

¹⁰ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2017/852 (2017. gada 17. maijs) par dzīvsudrabu un ar ko atceļ Regulu (EK) Nr. 1102/2008 (OV L 137, 24.5.2017., 1. lpp.).

¹¹ *ES pienesums par dzīvsudrabu saturošiem produktiem un ražošanas procesiem, kuros izmanto dzīvsudrabu vai dzīvsudraba savienojumus* (2020. gada marts), pieejams http://www.mercuryconvention.org/Portals/11/documents/meetings/COP4/submissions/EU_AnnexAB.pdf.

un importēt^{12/13}, piemēram, saskaņā ar Direktīvu 2011/65/ES (*RoHS*)¹⁴ un Regulu (EK) Nr. 1907/2006 (*REACH*)¹⁵, bet kurus pagaidām vēl drīkst ražot un eksportēt.

A pielikuma pārskatīšana globālā mērogā piedāvā vairākas iespējas konkurences apstākļus visā pasaulē padarīt godīgākus un samazināt turpmāku dzīvsudraba izmantošanu un ar to saistīto piesārņojumu, un proti:

- (1) samazināt plaisu starp spēkā esošajiem, progresīvākajiem Savienības tiesību aktiem un nolīgumu, A pielikuma I daļā iekļaujot produktus, kas jau ir minēti Savienības Dzīvsudraba regulas II pielikumā;
- (2) nolīguma A pielikuma I daļā iekļaut produktus, kurus saskaņā ar Savienības Dzīvsudraba regulu vēl nav aizliegts ražot un eksportēt, bet vai nu nedrīkst laist Savienības tirgū, vai arī attiecībā uz tiem turpinās likumdošana ar mērķi Savienības līmenī noteikt līdzīgu aizliegumu. Ja Puses izvēlētos vienu vai vairākus produktus pievienot nolīguma A pielikuma II daļā, t. i., nenosakot konkrētu izmantošanas beigu termiņu, Savienība šādu rīcībpolitisko risinājumu joprojām uzskatītu par iespēju samazināt plaisu starp nolīgumu un Savienības tiesību aktiem, ja attiecībā uz tādiem produktiem tiktu noteikti skaidri dzīvsudraba izmantošanu reglamentējoši pasākumi.

Ja Pušu konferences ceturtajā sanāksmē Puses par šādiem papildinājumiem vienosies un ja Savienība tos atbalstīs, Komisija saskaņā ar Dzīvsudraba regulas 20. pantu pieņems deleģēto aktu, kura mērķis ir saskaņot regulas II pielikumu ar grozīto nolīguma A pielikumu.

Tādējādi nostāja, kas Savienības vārdā jāieņem Pušu konferences ceturtajā sanāksmē, izpaužas kā atbalsts tādu tiesību aktu pieņemšanai, kuru mērķis ir paplašināt nolīguma A pielikuma piemērošanas jomu, attiecinot to arī uz dzīvsudrabu saturošiem produktiem, kurus saskaņā ar Savienības Dzīvsudraba regulas II pielikumu jau patlaban ir aizliegts ražot un tirgot vai kurus jau patlaban ir aizliegts laist Savienības tirgū, vai attiecībā uz kuriem turpinās likumdošana ar mērķi Savienības līmenī noteikt līdzīgu aizliegumu un kuriem ir ekonomiski un tehniski realizējamas un vides un cilvēka veselībai labvēlīgas bezdzīvsudraba alternatīvas.

¹² Jēdziens “laišana iekšējā tirgū” ietver “importu” saskaņā ar ES tiesību aktiem, kas reglamentē dzīvsudrabu saturošu produktu laišanu tirgū.

¹³ Pilns relevanto ES tiesību aktu saraksts ir pieejams Komisijas dienestu darba dokumentā (ietekmes novērtējumā) “Par Minamatas konvencijas par dzīvsudrabu ratificēšanu un īstenošanu ES”, kas pievienots dokumentam “Priekšlikums Eiropas Parlamenta un Padomes regulai par dzīvsudrabu un ar ko atceļ Regulu (EK) Nr. 1102/2008” (SWD(2016) 017 final, 2.2.2016.).

¹⁴ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2011/65/ES (2011. gada 8. jūnijs) par dažu bīstamu vielu izmantošanas ierobežošanu elektriskās un elektroniskās iekārtās (OV L 174, 1.7.2011., 88. lpp.).

¹⁵ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (EK) Nr. 1907/2006 (2006. gada 18. decembris), kas attiecas uz ķīmikāliju reģistrēšanu, vērtēšanu, licencēšanu un ierobežošanu (*REACH*), un ar kuru izveido Eiropas Ķīmikāliju aģentūru, groza Direktīvu 1999/45/EK un atceļ Padomes Regulu (EEK) Nr. 793/93 un Komisijas Regulu (EK) Nr. 1488/94, kā arī Padomes Direktīvu 76/769/EEK un Komisijas Direktīvu 91/155/EEK, Direktīvu 93/67/EEK, Direktīvu 93/105/EK un Direktīvu 2000/21/EK (OV L 396, 30.12.2006., 1. lpp.).

Nolīguma B pielikums, ar ko nosaka to dzīvsudraba procesu sarakstu, kuriem noteikts izmantošanas beigu termiņš vai kuriem piemēro dzīvsudraba izmantošanas prasības, un šā pielikuma pārskatīšana

Savienības vārdā ieņemamās nostājas pamatā ir turpmāk minētie elementi.

Ar Savienības tiesību aktiem, konkrēti, ar Dzīvsudraba regulas 7. panta 1. un 3. punktu un III pielikumu, nolīguma 5. panta 2. un 3. punkts un B pielikums ir transponēts stingrākā veidā.

Pirmkārt, nolīguma B pielikumā minēti pieci konkrēti dzīvsudraba procesi (hlora-sārmu, acetaldehīda, VCM, alkoholātu un poliuretāna ražošana), bet Dzīvsudraba regulas III pielikumā ir visaptverošs noteikums, kas pēc noteikumiem izmantošanas beigu termiņiem Savienībā aizliedz dzīvsudraba vai dzīvsudraba savienojumu izmantošanu visos ražošanas procesos (dzīvsudrabu izmantot par katalizatoru aizliegts no 2018. gada 1. janvāra, bet par elektrodu – no 2022. gada 1. janvāra). Tādējādi šā aizlieguma piemērošanas joma Savienības tiesību aktos nav ierobežota.

Otrkārt, lai gan Dzīvsudraba regulas III pielikumā noteiktas vairākas atkāpes attiecībā uz VCM, alkoholātu un poliuretāna ražošanas beigu termiņu, salīdzinājumā ar nolīguma B pielikumu šie noteikumi ir stingrāki. Piemēram, dzīvsudraba izmantošanu par *elektrodu hlora-sārma ražošanā* Dzīvsudraba regula aizliedz no 2017. gada 11. decembra, bet nolīgumā par izmantošanas beigu termiņu noteikts 2025. gads. Turklāt dzīvsudraba izmantošanu par *katalizatoru poliuretāna ražošanā* Dzīvsudraba regula aizliedz no 2018. gada 1. janvāra, *VCM ražošanā* no 2022. gada 1. janvāra un *par elektrodu spirta ražošanā* no 2028. gada 1. janvāra, bet nolīgumā noteikts tikai dzīvsudraba izmantošanas ierobežojums un precizēts, ka Puses vai nu tiecas šo izmantošanu pārtraukt līdz 2027. gada 16. augustam (poliuretāns), vai arī šādu izmantošanu izbeidz piecus gadus pēc tam, kad Pušu konference atzinusi, ka bezdzīvsudraba alternatīvas ir kļuvušas tehniski un ekonomiski realizējamas (VCM un alkoholāti). Dzīvsudraba regulā noteikts, ka tad, ja alkoholātu ražošanā izmanto dzīvsudraba elektrodus, pašreizējās ražošanas jaudas līdz izmantošanas beigu termiņam (2028. gada 1. janvāris) nedrīkst palielināt, bet nolīgumā nav paredzēts ne šāds iesaldēšanas pienākums attiecībā uz kādu no trijiem dzīvsudraba procesiem (VCM, poliuretāns un alkoholāti), ne saistošs izmantošanas beigu termiņš.

Līdzīgi A pielikumam nolīguma B pielikuma pārskatīšana piedāvā vairākas iespējas konkurences apstākļus visā pasaulē padarīt godīgākus un samazināt dzīvsudraba rūpniecisko izmantošanu, un proti:

- (1) samazināt plaisu starp spēkā esošajiem, progresīvākajiem Savienības tiesību aktiem un nolīgumu, tā B pielikumā iekļaujot izmantošanas beigu termiņu attiecībā uz VCM, alkoholātu un poliuretāna ražošanas procesiem, kuros izmanto dzīvsudrabu, panākt konsekvenci ar Savienības *acquis* un ņemt vērā patlaban pieejamos tehniski un ekonomiski realizējamus bezdzīvsudraba alternatīvu procesus, par kuriem ziņots Savienības 2020. gada marta pienesumā saskaņā ar Lēmumu MC-3/1;
- (2) nolīguma B pielikumā iekļaut vispārēju noteikumu, kas aptver visus pašreizējos dzīvsudraba procesus un nosaka to izmantošanas beigu termiņus;
- (3) nolīguma B pielikumā iekļaut noteikumu, kas aizliedz dzīvsudraba procesu ražošanas jaudas palielināšanu, kamēr vēl nav iestājušies Pušu noteiktie izmantošanas beigu termiņi.

Tādējādi nostāja, kas Savienības vārdā jāieņem Pušu konferences ceturtajā sanāksmē, izpaužas kā atbalsts tādu tiesību aktu pieņemšanai, kuru mērķis ir noteikt izmantošanas beigu termiņu visiem dzīvsudraba procesiem un dzīvsudraba izmantošanas noteikumus padarīt stingrākus, nosakot pienākumu līdz relevantajam izmantošanas beigu termiņam nepalielināt ražošanas jaudu.

4. JURIDISKAIS PAMATS

4.1. Procesuālais juridiskais pamats

4.1.1. Principi

Līguma par Eiropas Savienības darbību (LESD) 218. panta 9. punktā paredzēti lēmumi, ar kuriem nosaka “nostāju, kas Savienības vārdā jāapstiprina kādā ar nolīgumu izveidotā struktūrā, ja šāda struktūra ir tiesīga pieņemt lēmumus ar juridiskām sekām, izņemot lēmumus, kas papildina vai groza attiecīgajā nolīgumā noteikto iestāžu sistēmu”.

Jēdziens “lēmumi ar juridiskām sekām” ietver aktus, kam ir juridiskas sekas saskaņā ar starptautisko tiesību normām, kuras reglamentē attiecīgo struktūru. Tas ietver arī instrumentus, kam nav saistoša spēka saskaņā ar starptautiskajām tiesībām, bet kas “var būtiski ietekmēt Savienības likumdevēja pieņemtā tiesiskā regulējuma saturu”¹⁶.

4.1.2. Piemērošana konkrētajā gadījumā

Pušu konference ir ar nolīgumu, proti, ar Minamatas konvenciju par dzīvsudrabu, izveidota struktūra.

Akti, kurus Pušu konference tiek aicināta pieņemt, ir akti ar juridiskām sekām, jo nolīguma Pusēm jāveic pasākumi, lai nodrošinātu šo aktu īstenošanu un ievērošanu.

Iecerētie akti nepapildina un negroza nolīgumā noteikto iestāžu sistēmu.

Tāpēc ierosinātā lēmuma procesuālais juridiskais pamats ir LESD 218. panta 9. punkts.

4.2. Materiālais juridiskais pamats

4.2.1. Principi

Saskaņā ar LESD 218. panta 9. punktu pieņemamā lēmuma materiālais juridiskais pamats galvenokārt ir atkarīgs no tā iecerētā akta mērķa un satura, attiecībā uz kuru ieņem nostāju Savienības vārdā. Ja iecerētajam aktam ir divi mērķi vai divi komponenti un viens ir atzīstams par galveno, bet otrs nav būtisks, tad lēmums, ko pieņem saskaņā ar LESD 218. panta 9. punktu, jābalsta uz viena materiālā juridiskā pamata, proti, tā, ko prasa galvenais jeb dominējošais mērķis vai komponents.

4.2.2. Piemērošana konkrētajā gadījumā

Iecerēto aktu galvenais mērķis un saturs attiecas uz vides un cilvēka veselības aizsardzību.

Tāpēc ierosinātā lēmuma materiālais juridiskais pamats ir LESD 192. panta 1. punkts.

¹⁶ Tiesas spriedums, 2014. gada 7. oktobris, Vācija/Padome, C-399/12, ECLI:EU:C:2014:2258, 61.–64. punkts.

4.3. Secinājums

Ierosinātā lēmuma juridiskajam pamatam vajadzētu būt LESD 192. panta 1. punktam, lasītam saistībā ar 218. panta 9. punktu.

Priekšlikums

PADOMES LĒMUMS

par nostāju, kas Minamatas konvencijas par dzīvsudrabu Pušu konferences ceturtajā sanāksmē Eiropas Savienības vārdā jāieņem attiecībā uz tādu lēmumu pieņemšanu, ar kuriem konvencijas A un B pielikumu saskaņā ar tās 4. panta 8. punktu un 5. panta 10. punktu groza attiecībā uz dzīvsudrabu saturošiem produktiem un ražošanas procesiem, kuros izmanto dzīvsudrabu vai dzīvsudraba savienojumus

EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību un jo īpaši tā 192. panta 1. punktu, lasītu saistībā ar 218. panta 9. punktu,

ņemot vērā Eiropas Komisijas priekšlikumu,

tā kā:

- (1) Savienība ar Padomes Lēmumu (ES) 2017/939¹⁷ ir noslēgusi Minamatas konvenciju par dzīvsudrabu¹⁸ (“nolīgums”), kas stājas spēkā 2017. gada 16. augustā.
- (2) Saskaņā ar nolīguma Pušu konferences pirmajā sanāksmē pieņemto Lēmumu MC-1/1 par reglamentu Puses pieliek visas pūles, lai visos būtiskajos jautājumos panāktu vienprātību.
- (3) Nolīguma Pušu konferences ceturtajā sanāksmē 2021. gada 1.–5. novembrī paredzēts pieņemt vienu vai vairākus lēmumus (“ierosinātie lēmumi”), ar ko groza nolīguma A pielikumu, kurā ietverts to dzīvsudrabu saturošo produktu saraksts, kurus pēc izmantošanas beigu termiņa aizliegts ražot, importēt un eksportēt vai kuriem piemēro dzīvsudraba izmantošanu regulējošus pasākumus, un/vai nolīguma B pielikumu, kurā ietverts to ražošanas procesu saraksts, kuros izmanto dzīvsudrabu vai dzīvsudraba savienojumus (“dzīvsudraba procesi”) un kuros pēc izmantošanas beigu termiņa dzīvsudrabu vairs nedrīkst izmantot vai kuriem piemēro dzīvsudraba izmantošanu regulējošas prasības.
- (4) Ierosinātie lēmumi paplašinātu nolīguma A pielikuma piemērošanas jomu, attiecinot to arī uz citiem dzīvsudrabu saturošiem produktiem un ar tiem saistītiem izmantošanas beigu termiņiem vai dzīvsudraba izmantošanu regulējošiem pasākumiem.
- (5) Regulas (ES) 2017/852¹⁹ II pielikums, ar kuru nolīguma A pielikumu transponē Savienības tiesību aktos, jau patlaban aptver lielāku skaitu dzīvsudrabu saturošu produktu, un citus dzīvsudrabu saturošus produktus saskaņā ar Savienības tiesību

¹⁷ Padomes Lēmums (ES) 2017/939 (2017. gada 11. maijs) par to, lai Eiropas Savienības vārdā noslēgtu Minamatas konvenciju par dzīvsudrabu (OV L 142, 2.6.2017., 4. lpp.).

¹⁸ Apliecināta Minamatas konvencijas par dzīvsudrabu kopija pieejama <https://treaties.un.org/doc/Treaties/2013/10/20131010%2011-16%20AM/CTC-XXVII-17.pdf>.

¹⁹ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2017/852 (2017. gada 17. maijs) par dzīvsudrabu un ar ko atceļ Regulu (EK) Nr. 1102/2008 (OV L 137, 24.5.2017., 1. lpp.).

aktiem ir vai nu aizliegts laist iekšējā tirgū, vai arī attiecībā uz tiem Savienības līmenī turpinās likumdošana, kuras mērķis ir šādu aizliegumu noteikt.

- (6) Ierosinātie lēmumi paplašinātu nolīguma B pielikuma piemērošanas jomu, ieviešot izmantošanas beigu termiņus attiecībā uz pielikuma aptvertajiem dzīvsudraba procesiem un/vai pievienojot vēl citus dzīvsudraba procesus ar izmantošanas beigu termiņu, un/vai pastiprinot regulējošās prasības, kas piemērojamas dzīvsudraba izmantošanai attiecīgajos procesos.
- (7) Regulas (ES) 2017/852 III pielikums, ar kuru nolīguma B pielikumu transponē Savienības tiesību aktos, aptver lielāku skaitu dzīvsudraba procesu un nosaka izmantošanas beigu termiņu visiem attiecīgajiem procesiem.
- (8) Ierosinātajiem lēmumiem, ja tos pieņems, būs juridiskas sekas, jo nolīguma Pusēm būs jāveic pasākumi, ar ko lēmumus īsteno nacionālā un/vai reģionālā līmenī, tāpēc ir lietderīgi noteikt nostāju, kas Savienības vārdā jāieņem nolīguma Pušu konferencē.
- (9) Savienība ir aktīvi piedalījusies gan nolīguma noteikumu izstrādē attiecībā uz dzīvsudraba saturošiem produktiem un dzīvsudraba procesiem, gan ekspertu starpsesiju darbā, kas aizsākās ar Lēmumu MC-3/1²⁰, kuru nolīguma Pušu konference pieņēma savā trešajā sanāksmē, un šā kopdarba iznākums ir ierosinātie lēmumi.
- (10) Savienībai atbilstīgi savam mērķim izbeigt dzīvsudraba un dzīvsudraba savienojumu izmantošanu, kad vien tas ir paveicams, būtu jāatbalsta tādu nolīguma Pušu konferences lēmumu pieņemšana, kuri ļauj mazināt plaisu starp Savienības tiesību aktiem un nolīgumu un kuru mērķis ir paplašināt nolīguma piemērošanas jomu, attiecinot to arī uz dzīvsudraba saturošiem produktiem, kurus jau patlaban ir aizliegts laist Savienības tirgū vai attiecībā uz kuriem turpinās likumdošana ar mērķi Savienības līmenī noteikt līdzīgu aizliegumu.
- (11) Savienībai būtu jāatbalsta arī tādu nolīguma Pušu konferences lēmumu pieņemšana, kuri ļauj mazināt plaisu starp Savienības tiesību aktiem un nolīgumu un nodrošina, ka dzīvsudraba procesiem, uz kuriem jau patlaban attiecas Regula (ES) 2017/852, tiek noteikts izmantošanas beigu termiņš vai stingrākas dzīvsudraba izmantošanu reglamentējošās prasības,

IR PIENĒMUSI ŠO LĒMUMU.

1. pants

Nostāja, kas Savienības vārdā jāieņem nolīguma Pušu konferences ceturtajā sanāksmē, ir atbalstīt: i) tādu lēmumu pieņemšanu, ar kuriem nolīguma A un B pielikumu groza, mazinot plaisu starp Savienības tiesību aktiem un nolīgumu, un ii) tādu lēmumu pieņemšanu, ar kuriem A pielikumu groza, nosakot vispārēju ražošanas un tirdzniecības aizliegumu dzīvsudraba saturošiem produktiem, kurus jau patlaban ir aizliegts vai drīzumā tiks aizliegts laist Savienības tirgū, un nosakot izmantošanas beigu termiņus vai stingrākas prasības dzīvsudraba procesiem.

²⁰ Lēmums MC-3/1 *A un B pielikuma pārskatīšana*, UNEP/MC/COP3/Dec. 1, pieejams <http://www.mercuryconvention.org/Meetings/COP3/Decisions/tabid/8654/language/en-US/Default.aspx>.

2. pants

Atkarībā no nolīguma Pušu konferences ceturtais sanāksmes norises Savienības pārstāvji, koordinācijas sanāksmēs uz vietas apspriedušies ar dalībvalstīm, var vienoties par 1. pantā izklāstītās nostājas precizēšanu bez jauna Padomes lēmuma.

3. pants

Šis lēmums ir adresēts Komisijai.

Briselē,

*Padomes vārdā –
priekšsēdētājs*